

SOCIALPÆDAGOGEN

Netværk har givet trivsel og job

Som ledig står man ikke bare uden job. Ledighed kan også tære på selvværdet. I Socialpædagogernes Kreds Midt- og Vestjylland er der gode erfaringer med et uformelt trivselsnetværk, hvor ledige selv har sat dagsordenen

Af Trine Kit Jensen, redaktionen@sl.dk

Foto: Astrid Dalum

Ledig uden stress. Det var for et år siden overskriften på et tema på et af de møder i Socialpædagogernes a-kasse i Kreds Midt- og Vestjylland, som ledige har pligt til at deltage i. Her blev der talt om, hvordan man kan optimere sin trivsel i en ledighedsperiode, og ideen om et trivselsnetværk kom på bordet. Den idé var fin, mente jobkonsulent i a-kassen Mette Carlsen. Hun opfordrede derfor deltagerne på mødet til at gå videre med ideen, og den opfordring greb Flemming Thejlmann Bruun.

– Min egen oplevelse som ledig var, at selvom jeg sad foran min pc og søgte rigtig mange stillinger, kunne jeg ikke få arbejde. Jeg følte mig isoleret og ladt alene, fordi det netværk, man har, når man er i arbejde, lynhurtigt bliver brudt, siger han.

Samtidig oplevede Flemming Thejlmann Bruun, at de mange krav, ledige bliver mødt med i dagpengesystemet, er med til at sætte dem yderligere under pres. Fx kravet om, at der skal sendes to ansøgninger af sted om ugen – også når det er meget langt mellem stillingsopslagene.

– Når du får dagpenge, skal du selvfølgelig søge job. Men hvis de ikke er der, er det et hårdt og nærmest umenneskeligt pres at lægge på de ledige. Det hæmmer også kreativiteten. For hver gang du møder et 'skal', indskrænker det dine handlemuligheder, siger han.

Selv blev han ledig efter at efter at have suppleret sin socialpædagoguddannelse med en bachelor i historie. Her beskæftigede han sig med arbejderbevægelsen, og med inspiration fra kooperativernes stærke sociale fællesskaber i 30'erne formulerede han en projektbeskrivelse, som han sendte til a-kassen. Herfra bragte Mette Carlsen den videre til kredskontoret, der var med på ideen om et trivselsnetværk og besluttede at iværksætte et pilotprojekt i samarbejde med a-kassen.

– Vores a-kasse gør et kanon stykke arbejde ud fra de rammer og regler, den er sat i verden for at administrere. Den forsøger også at udvikle nogle positive tiltag i forhold til det at være ledig. Men de ledige er også medlemmer af en fagforening, og som fagforening havde vi lyst til at prøve af, hvordan vi kunne understøtte dem i at komme videre med deres liv – uden at have snævert fokus på jobsøgning, siger kontorleder Jess Hardlei fra Kreds Midt- og Vestjylland.

Et frirum

Den grundlæggende idé med trivselsnetværket har været at skabe et frirum uden for det etablerede system, fortæller Flemming Thejlmann Bruun. Et rum, hvor ledige kunne mødes i uformelle rammer uden krav, selv sætte dagsordenen og udveksle erfaringer, tanker og ideer.

Han fik selv job i en SFO umiddelbart før, pilotprojektet blev skudt i gang, men har sideløbende fået et honorar fra fagforeningen for at fungere som koordinator og facilitere trivselsnetværket. Kredskontoret har også lagt lokaler til, men hverken fagforening eller a-kasse har blandet sig undervejs.

– Min rolle har været at agere fødselshjælper og rekruttere ledige til netværket. Men ellers har jeg ikke haft noget med det at gøre. Hele ideen har været, at jeg ikke skulle deltage, medmindre de bad om en eller anden form for input, og det har de ikke gjort, siger jobkonsulent Mette Carlsen.

Inklusive Flemming Thejlmann Bruun har 11 medlemmer været en del af netværket, der fra februar til og med maj i år mødtes hver anden uge i to timer. I gennemsnit har seks hver gang været med på møderne. Fra start var der lagt op til, at foredrag og ture ud af huset kunne være en del af indholdet, men samtaler og dialog over en kop kaffe og et rundstykke har været

mødeformen i pilotprojektet.

Samtalerne i netværket har bl.a. handlet om presset fra systemet og om de øvrige psykiske belastninger, der kan følge med ledighed. Og i et forum uden jobkonsulenter og sagsbehandlere har ingen været bange for at lette deres hjerte, fortæller Flemming Thejlmann Bruun.

– På jobcenteret kan det fx være svært at give udtryk for, at man har det skidt, fordi det kan have indflydelse på forsørgelsesgrundlaget, siger han.

I hans optik har det gjort en stor forskel, at deltagerne i netværket mødtes som ligeværdige, der kunne smide maskerne og var villige til at lytte og hjælpe hinanden.

– Det har været helt fantastisk at opleve. For jeg ved selv, hvordan det er at leve med det her systempres og skulle hive sig selv op ved håret, når man efter at have skrevet en hel masse ansøgninger skal i gang igen, siger han.

Ny energi og inspiration

Karin Kjærsgaard meldte sig under fanerne efter at have hørt om trivselsnetværket på et møde for nyledige i a-kassen. Da hun blev en del af pilotprojektet i februar, havde hun været ledig i to en halv måned og havde hårdt brug for frirummet i netværket.

Vejledningen fra a-kassen har Karin Kjærsgaard ikke noget at udsætte på, og her er hun altid blevet mødt med en pæn og ordentlig tone, fortæller hun. Men jobcenterets måde at adressere ledige på var hun mildt sagt ikke tilfreds med.

– I stedet for en venlig invitation til et møde får man fx et brev om, at himlen vil falde ned, hvis man ikke møder op. Som ledig er man i forvejen sat lidt uden for døren, og med den tone føler man sig mistænkeliggjort og trådt på. Man bliver nærmest umyndiggjort og ryger ikke op ad energistien, men nedad, siger hun.

Ud over muligheden for at udveksle erfaringer om 'systemet' havde det for Karin Kjærsgaard stor betydning, at netværkstilbuddet var helt uden krav.

– Når du slipper for krav og ikke skal stå skoleret, kan du give og modtage på en helt anden måde. Det var rart og afslappende i forhold til alt det andet, man som ledig bliver udsat for, siger hun.

Selv om trivsel og ikke jobsøgning var det primære fokus, oplevede Karin Kjærsgaard også, at hun i netværket fik ny energi og god inspiration til sine ansøgninger. I samspil med de andre deltagere blev hun bl.a. bedre til at se, hvilke erfaringer og kompetencer hun kunne byde ind med i forhold til de enkelte stillingsopslag.

– Jeg havde en grundskitse, men lavede om på den hen ad vejen og ændrede rigtig meget efter møderne i netværket, fortæller hun.

Derudover peger hun bl.a. på, at der var støtte at hente i netværket, hvis en jobsamtale ikke havde givet pote.

– Det hjælper at høre, at også andre har været til samtale uden at få jobbet. Man ved godt, at chancen for at få det ikke er stor, hvis der har været seks eller ni til samtale. Alligevel går det én på, og at få mulighed for at dele nogle sorger med andre i samme situation er meget værd, siger hun.

Selv blev Karin Kjærsgaard ledig efter en fyring, der sled voldsomt på selvværdet. Det samme havde andre i netværket oplevet, og også de oplevelser kunne derfor bearbejdes.

– Netværket var et lyspunkt, og jeg så aldrig nogen gå derfra og være mere kede af det, end da de kom, siger hun.

God job-effekt

Karin Kjærsgaard fik i begyndelsen af maj job igen. Det fandt hun selv. Men flere blev i pilotprojektet tippet om jobåbninger, som andre i netværket kendte til og kunne se dem fylde ud.

– Socialpædagoger kender jo socialpædagogernes arbejdsområde, og ofte kender de også nogen, som ved, hvor man står og mangler dag- eller aftenvagter. Der blev derfor i høj grad udvekslet jobtips, beretter Flemming Thejlmann Bruun, som i løbet af projektperioden selv udskiftede jobbet i SFO'en med et job på et botilbud for autister.

– Jeg hørte om jobbet fra en deltager i netværket, kørte forbi med ansøgning og fik det, siger han.

Af de 11, der har været involveret i pilotprojektet, har fem i dag arbejde. Hvordan billedet ville have set ud, hvis de ikke havde haft gruppen at støtte sig til, er af gode grunde svært at sige. Men efter evalueringen af projektet i juni lyder vurderingen, at hjælp fra netværket for fire ud af de fem har spillet en afgørende rolle i forhold til at komme i arbejde – eller for Flemming

Thejlmann Bruuns vedkommende – i forhold til at få et nyt job.

Gruppens sammensætning taget i betragtning er det en rigtig god score, mener jobkonsulent Mette Carlsen med henvisning til at tre af dem, der har fået job, ikke er helt unge. En er omkring 50 år, en anden sidst i 50'erne og en har rundet de 60.

– Når man er over de 60 år, er det bestemt ikke typisk, at man så hurtigt i en ledighedsperiode kommer i job igen. Der er helt sikkert nogle, som har profiteret af netværket på den måde, at de er blevet bedre i stand til at gå ud og sælge sig selv i forhold til et job, siger hun.

Vil gerne forsætte

Hun mener ligesom Flemming Theilmann Bruun, at fraværet af myndighedspersoner har givet deltagerne noget, som det etablerede system kan have svært ved at levere. Selv oplever hun som jobkonsulent i a-kassen, at mange medlemmer har tillid til hende, og at hun godt kan hjælpe dem med at få selvværdet op.

– Men jeg tror også, at man i et netværk har en helt anden tillid til hinanden, fordi man er i samme båd. Når man betror sig til et andet menneske, betyder det meget, at vedkommende selv ved, hvad det handler om og måske er i samme situation, siger hun.

Generelt har tilbagemeldingerne fra deltagerne været meget positive, og de gode erfaringer fra pilotprojektet betyder, at Kreds Midt- og Vestjylland gerne fortsætter initiativet, så nye grupper af ledige kan få glæde af et trivselsnetværk.

– De ledige har revitaliseret sig selv ved at være sammen med andre i en ramme, hvor de selv har defineret retning og mål. De har motiveret hinanden til at se nogle nye muligheder, og det har så givet en positiv sidegevinst i form af en jobeffekt, siger kontorleder Jess Hardlei.

I øjeblikket er det uafklaret, om det lykkes at finde penge, der fremover kan betale koordinatorens honorar og ture ud af huset eller foredrag, som kredsen fortsat gerne vil give de ledige mulighed for.

– Men vores ambitionen er at finde midler til finansiering, så der kan blive planlagt et nyt netværksforløb fra september, siger Jess Hardlei.